Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Constantin Roșca)
Dosarul nr. 2a-318/20
(2-15199857-02-2a-30012020)

D E C I Z I E

8 octombrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefierii Iulius Șpac, Alina Dubenco, Mihaela Pîrvu, Tinca Zagorodnîi

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelanta Irina Durleștean, la care s-a alăturat SRL"INCO-GRAȚIE" și Sergiu Durleștean, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 octombrie 2019, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS OCN "TOTAL LEASING & FINANCE" SRL împotriva SRL"INCO-GRAȚIE", lui Sergiu Durleștean și Irinei Durleștean cu privire la rezilierea contractelor de împrumut, încasarea datoriei la sumele împrumuturilor, a dobânzilor la împrumuturi, a penalităților de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 23 noiembrie 2015, reclamanta ÎCS OCN "TOTAL LEASING & FINANCE" SRL, s-a adresat instanței cu o cerere de chemare în judecată, *ulterior concretizată*, împotriva SRL"INCO-GRAȚIE", lui Sergiu Durleștean și Irinei Durleștean cu privire la rezilierea contractelor de împrumut, încasarea datoriei la sumele împrumuturilor, a dobânzilor la împrumuturi, a penalităților de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că, în baza contractului de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013, ÎCS "TOTAL LEASING & FINANCE" SA a acordat Irinei Durleștean, un împrumut în sumă de 50000 euro, pe un termen de 48 de luni. Executarea corespunzătoare a obligațiilor aferente contractului de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013 au fost garantate cu: fidejusiunea pârâtului Sergiu Durleștean, conform contractului de fidejusiune nr. 249-DUR/DURS-13 din 22 iulie 2013; fidejusiunea pârâtei SRL"INCO-GRAȚIE", conform contractului de fidejusiune nr. 250-DUR/INC-13 din 22 iulie 2013.

Relevă că, în baza contractului de împrumut nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013, ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA a acordat Irinei Durleștean, un împrumut în sumă de 50000 euro pe un termen de 48 luni. Executarea corespunzătoare a obligațiilor aferente contractului de împrumut nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013, au fost garantate cu: fidejusiunea pârâtului Sergiu Durleștean, conform contractului de fidejusiune nr. 308-DURI/DURS-13 din 16 septembrie 2013; fidejusiunea pârâtei SRL”INCO-GRAȚIE”, conform contractului de fidejusiune nr. 309-DUR/INC-13 din 16 septembrie 2013.

Notează că, în baza contractului de împrumut nr. 1376I-2013 DUR din 30 decembrie 2013, ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, a acordat Irinei Durleștean, un împrumut în sumă de 40000 euro pe un termen de 48 de luni. Executarea corespunzătoare a obligațiilor aferente contractului de împrumut nr. 1376I-2013 DUR din 30 decembrie 2013, au fost garantate cu: fidejusiunea pârâtului Sergiu Durleștean, conform contractului de fidejusiune nr. 442-DUR/DUR-13 din 30 decembrie 2013; fidejusiunea pârâtei SRL”INCO-GRAȚIE”, conform contractului de fidejusiune nr. 441-DUR/INC-13 din 30 decembrie 2013; fidejusiunea SRL”GALMUZI”, conform contractului de fidejusiune nr. 443-DUR/GAL-13 din 30 decembrie 2013.

Indică că, în baza contractului de împrumut nr. 16561-2014-DUR din 21 iulie 2014, ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA a acordat Irinei Durleștean, un împrumut în sumă de 513000 lei pe un termen de 36 luni. Executarea corespunzătoare a obligațiilor aferente contractului de împrumut nr. 1656I-2014-DUR din 21 iulie 2014, au fost garantate cu: fidejusiunea pârâtului Sergiu Durleștean, conform contractului de fidejusiune nr. 306-DUR/DURS-14 din 21 iulie 2014; fidejusiunea pârâtei SRL”INCO-GRAȚIE”, conform contractului de fidejusiune nr. 307-DUR/INC-14 din 21 iulie 2014; fidejusiunea SRL”GALMUZI”, conform contractului de fidejusiune nr. 306-DUR/GAL-14 din 8 august 2014.

Notează că, în baza contractului de împrumut nr. 1849I-2014-DUR din 4 decembrie 2014, ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA a acordat Irinei Durleștean, un împrumut în sumă de 27500 euro, pe un termen de 24 luni. Executarea corespunzătoare a obligațiilor aferente contractului de împrumut nr. 1849I-2014-DUR din 4 decembrie 2014, au fost garantate cu: fidejusiunea pârâtului Sergiu Durleștean, conform contractului de fidejusiune nr. 571-DUR/DURS-14 din 4 decembrie 2014; fidejusiunea pârâtei SRL”INCO-GRAȚIE”, conform contractului de fidejusiune nr. 570-DUR/INC-14 din 4 decembrie 2014; fidejusiunea SRL”HAINE TEXTIL GRUP”, conform contractului de fidejusiune nr. 572-DUR/HAI-14 din 4 decembrie 2014.

Punctează că, conform cap. I din contractele de împrumut sus-menționate, împrumutătorul s-a obligat să pună la dispoziția împrumutătorului o sumă de bani, iar, împrumutătorul s-a obligat să restituie împrumutul și să plătească dobânda și alte plăți aferente, conform condițiilor contractului de împrumut sus-indicat.
Conform p.1.1 din contractele de fidejusiune sus-indicate, fidejusorii au garantat cu întreg patrimoniul lor executarea corespunzătoare a obligațiilor debitorului Irina Durleștean ce reies din contractele de împrumut indicate, în limita contractelor de fidejusiune semnate.
Comunică că, în legătură cu neachitarea datoriilor în termenii stabiliți prin contractul de împrumut, ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA a expediat debitorului și fidejusorilor pretențiile nr. 253, 254, 255, 256, 257 din 18 februarie 2015, stabilindu-le termenul pentru achitarea integrală a datoriilor față de ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA până la 26 februarie 2015. Însă, în termenul stabilit cât și până în prezent datoriile aferente contractului de împrumut nu au fost achitate.
Punctează că, în conformitate cu prevederile pct. 9.2 lit. a) din contractul de împrumut, în cazul în care împrumutatul nu îndeplinește în mod corespunzător obligațiile sale ce rezultă din contractul de împrumut, împrumutătorul este în drept să ceară împrumutatului restituirea anticipată a împrumutului și achitarea altor plăți aferente contractelor de împrumut indicate.
În conformitate cu prevederile pct. 6.1. din contractul de împrumut indicat, în cazul neachitării în termenul stabilit a plăților lunare, împrumutătorul calculează penalități în mărime de 0,25% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data achitării efective a plății, inclusiv.
Relatează reclamanta ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA în cererea de concretizare a pretențiilor la cererea de chemare în judecată, că, potrivit situației din 31 octombrie 2017, suma totală a datoriilor Irinei Durleștean față de ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, constituie: 1) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013: 35450 euro - soldul împrumutului; 5580,50 euro - dobânda neachitată; 14561,83 euro - penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada de până la 27 martie 2017 în limita de 180 de zile; 18064,02 euro- penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 4 mai 2017 – 31 octombrie 2017 în limita de 180 zile; 2) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013: 37750 euro - soldul împrumutului; 6315,48 euro- dobânda neachitată; 14803,59 euro - penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 4 mai 2017 – 31 octombrie 2017 în limita de 180 de zile; 18714,68 euro- penalitățile calculare conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 4 mai 2017 – 31 octombrie 2017, în limita de 180 de zile; 3) datoriile

aferente contractului de împrumut nr. 1376I-2013-DUR din 30 decembrie 2013: 30830 euro - soldul împrumutului; 5612,42 euro - dobânda neachitată; 11315,47 euro - penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 4 mai 2017 – 31 octombrie 2017, în limita de 180 de zile; 4) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1656I-2014-DUR din 21 iulie 2014: 479230 lei - soldul împrumutului; 118468,21 lei - dobânda neachitată; 213928,53 lei - penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada de până la 27 martie 2017 în limita de 180 de zile; 50000 lei- taxa de stat achitată la depunerea acțiunii; 10480 lei - onorariile executorului judecătoresc; 5) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1849I-2014-DUR din 4 decembrie 2014: 27400 euro - soldul împrumutului; 3888,10 euro - dobânda neachitată; 13688,72 euro - penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada de până la 27 martie 2017 în limita de 180 de zile; 14079,65 euro - penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 4 mai 2017 – 31 octombrie 2017 în limita de 180 de zile.

2. Astfel, reclamanta ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, cu concretizările ulterioare, a solicitat rezilierea anticipată a contractului de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013 încheiat între Irina Durleștean și ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, încasarea în mod solidar de la Irina Durleștean, Sergiu Durleștean și SRL”INCO-GRAȚIE”, în beneficiul ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, a datoriei aferente contractului de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013 în sumă totală de 73656,35 euro; rezilierea anticipată a contractului de împrumut nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013, încheiat între Irina Durleștean și ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA; încasarea în mod solidar de la Irina Durleștean, Sergiu Durleștean și SRL”INCO-GRAȚIE”, în beneficiul ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, a datoriei aferente contractului de împrumut nr. 1190I-20133-DUR din 16 septembrie 2013, în sumă totală de 77583,75 euro; rezilierea anticipată a contractului de împrumut nr. 1376I-2013-DUR din 30 decembrie 2013, încheiat între Irina Durleștean și ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA; încasarea în mod solidar de la Irina Durleștean, Sergiu Durleștean și SRL”INCO-GRAȚIE”, în beneficiul ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, a datoriei aferente contractului de împrumut nr. 1376I-2013-DUR din 30 decembrie 2013, în sumă totală de 62103,48 euro; rezilierea anticipată a contractului de împrumut nr. 1656I-2014-UR din 21 iulie 2014, încheiat între Irina Durleștean și ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA; încasarea în mod solidar de la Irina Durleștean, Sergiu Durleștean și SRL”INCO-GRAȚIE”, în beneficiul ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, a datoriei aferente contractului de împrumut nr.

1656I-2014-DUR din 21 iulie 2014, în sumă totală de 1085095,83 lei; rezilierea anticipată a contractului de împrumut nr. 1849I-2014-DDUR din 4 decembrie 2014, încheiat între Irina Durleștean și ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA; încasarea în mod solidar de la Irina Durleștean, Sergiu Durleștean și SRL”INCO-GRAȚIE”, în beneficiul ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, a datoriei aferente contractului de împrumut nr. 1849I-2014-DDUR din 4 decembrie 2014, în sumă totală de 1085095,83 lei; încasarea în mod solidar de la Irina Durleștean, Sergiu Durleștean și SRL”INCO-GRAȚIE”, în beneficiul ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 50000 lei.

Poziţia instanţei de fond:

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 octombrie 2019, s-a admis parțial acțiunea. S-au reziliat contractele de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013, nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013, nr. 1376I-2013-DUR din 30 decembrie 2013, nr. 1656I-2014-DUR din 21 iulie 2014, și nr. 1849I-2014-DUR din 4 decembrie 2014, încheiate între ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA și Irina Durleștean. S-a încasat în mod solidar de la Irina Durleștean, de la Sergiu Durleștean și de la SRL”INCO-GRAȚIE”, în beneficiul ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA, a datoriei totale la sumele împrumuturilor în mărime totală de 479230 lei și 131430 euro, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării, a sumei totale a dobânzilor la împrumuturi în mărime de 118468,21 lei și 21396,50 euro, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării, a sumei totale a penalităților de întârziere de 239700 lei și 65900 euro, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării, precum și a sumei de 50000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat. În rest, s-a respins, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

Solicitarea apelantului:

4. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 4 noiembrie 2019, apelanta Irina Durleștean, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 octombrie 2019.
5. La 4 noiembrie 2019, Sergiu Durleștean a depus o cerere de alăturare la cererea de apel declarată de Irina Durleștean.
6. La fel, la 4 noiembrie 2019, SRL”INCO-GRAȚIE” a depus o cerere de alăturare la cererea de apel declarată de Irina Durleștean.
7. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 iulie 2020, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelanta Irina Durleștean.

Argumentele părţilor:

8. În motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că, temei pentru declararea apelului, constituie: interpretarea eronată a normelor privind sarcina probațiunii în instanța de judecată, calcularea plăților aferente împrumutului, instanța parțială (art. 387 lit. a), b), c) Cod de procedura civilă.

Consideră că, apelantului i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, ceea ce presupune examinarea cauzei de o instanță imparțială. Instanța a admis mai multe încălcări de procedură care au avut ca efect încălcarea dreptului de apărarea și contradictorialitatea părților într-un proces, a limitat apelanta să prezinte probe în apărarea sa.

Indică că, în ședința de judecată din 23 septembrie 2019 apelanta a depus cererea reconvențională împotriva ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii asupra mijloacelor financiare și bunurilor pârâtului ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA în limita valorii acțiunii; declararea nulității contractelor de împrumut nr. 11201-2013-DUR, nr. 11901-2013-DUR, nr. 13761-2013-DUR, nr. 16561-2014-DUR, nr. 18491-2014-DUR; încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată. Președintele ședinței de judecată judecătorul Constantin Roșca a refuzat primirea cererii reconvenționale pentru a fi examinată împreună cu acțiunea inițială din motivul depunerii peste termenul stabilit la art. 172 Cod de procedura civilă.

Consideră că, judecătorul a încălcat ordinea examinării condițiilor de primire a cererii reconvenționale, prin urmare i-a îngrădit accesul liber la justiție. Astfel, urmau să fie exercitate următoarele acțiuni: să fie verificat dacă la cererea de chemare în judecată (reconvențională) este anexată dovada de plată a taxei de stat. Judecătorul urma să nu dea curs cererii, care nu respectă condițiile art. 167 alin. (1) lit. b) cu emiterea în cel mult 5 zile, a încheierii de a nu da curs cererii, acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. Conform art. 171 Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art. 166 și 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. În acest sens la Consiliul Superior al Magistraturii se află în examinare plângerea la acțiunile judecătorului Constantin Roșca, procedura nr. 1340s-1612p/m.

Notează că, la 7 octombrie 2019 copârâtul Sergiu Durleștean a depus cererea de reluarea cercetării judecătorești. La 8 octombrie 2019 a depus obiecții la acțiunile judecătorului indicat, în temeiul art. 194 Cod de procedură civilă. În ședința de

judecată din 8 octombrie 2019, judecătorul fără să se expună asupra cererii de reluarea cercetării judecătorești din 7 octombrie 2019 și a obiecțiilor din 8 octombrie 2019, a intrat în camera de deliberare și s-a pronunțat asupra fondului cauzei.
Consideră că, instanța a încălcat normele imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției prevăzute la art. 194 Cod de procedură civilă care stipulează că obiecțiile participanților la proces împotriva actului președintelui se consemnează în procesul-verbal al ședinței. Președintele dă explicații asupra acțiunilor sale. În acest sens la Consiliul Superior al Magistraturii se află în examinare plângerea la acțiunile judecătorului Constantin Roșca, procedura nr. 1341s-1613p/m.
Evidențiază că, în ședința de judecată din 17 iunie 2019 au fost depuse trei cereri: cererea de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată, care a fost respinsă prin încheierea protocolară; cererea privind suspendarea procesului, care a fost respinsă prin încheierea protocolară; cererea privind anularea măsurilor de asigurare a acțiunii, pe care judecătorul a refuzat să o primească, a indicat că urmează să fie depusă prin cancelarie, și a continuat examinarea cauzei. La ora 14.30 în cadrul ședinței de judecată a fost depusă cererea de recuzare judecătorului Constantin Roșca, din motivul că apelanții nu au avut încredere, luând în considerare că a respins două cereri, a treia cerere a refuzat să o examineze. Judecătorul a anexat cererea de recuzare la materialele dosarului și a continuat examinarea cauzei. Astfel după înaintarea recuzării a audiat explicațiile copârâtului Sergiu Durleștean, deși acesta a declarat că nu are încredere în judecător. Judecătorul a cercetat materialele anexate la dosar, a declarat finalizarea examinării cauzei.
Consideră că, toate acțiunile judecătorului în ședința din 17 iunie 2019 care s-au petrecut după înaintarea cererii de recuzare sunt ilegale, și urmează a fi anulate.
Subliniază că, cererea de anulare a măsurilor de asigurare a avut posibilitatea să o depună după ședință, prin cancelarie, așa cum i-a sugerat judecătorul, însă o dată ce judecătorul a declarat finalizarea examinării cauzei, a fost imposibilă examinarea acesteia. În acest sens la Consiliul Superior al Magistraturii se află în examinare plângerea la acțiunile judecătorului Constantin Roșca, procedura nr. 600s-618p/m.
Punctează că, împotriva judecătorului Constantin Roșca au fost depuse două cereri de recuzare, pentru încălcările de procedură, care au dat dovadă de parțialitatea acestuia, însă cererile fiind respinse, fapt pe care-l contestă.
Relevă că, instanța de judecată a emis o hotărâre nemotivată, nu a explicat în textul hotărârii cum a ajuns la sumele indicate în dispozitivul acesteia.
Indică că, de fapt, intimatul-reclamant în acțiunea sa a pretins rezilierea contractului de împrumut nr. 11201-2013-DUR încasarea a 44373 Euro; rezilierea contractului de împrumut nr. 11901-2013-DUR încasarea a 46991 Euro; rezilierea

contractului de împrumut nr. 13761-2013-DUR încasarea a 38090 Euro; rezilierea contractului de împrumut nr. 16561-2014-DUR încasarea a 630613 lei; rezilierea contractului de împrumut nr. 18491-2014-DUR încasarea a 34798 Euro. S-a înaintat acțiunea în valoare de 164254 Euro și 680613 lei. Pe parcursul examinării cauzei, intimatul a depus mai multe cereri de majorarea acțiunii, fără a prezenta probe în acest sens. Apelantul a solicitat prezentarea unui act de verificare reciprocă, n-a primit nici un răspuns. A solicitat instanței să intervină, să oblige reclamantul să prezinte acestea acte – a fost refuzată.
Consideră că, nu poate fi admisă acțiunea ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA privind încasarea de la Irina Durleștean, Sergiu Durleștean, SRL”INCO-GRAȚIE”, deoarece creditorul intimat deja a executat dreptul de creanță. La 16 octombrie 2017 în baza procesului-verbal de transmitere a bunului imobil nr. 068-300/17 întocmit de executorul judecătoresc Anatolie Neruță, creditorul intimat a executat silit dreptul de ipotecă în baza contractelor contestate prin evacuarea pârâtului din bunul imobil de pe *****, număr cadastral *****, conform raportului de evaluare nr. 1037-11-2014 din 14 noiembrie 2014 evaluat la sumă de 9255000 lei. Astfel prin procesul-verbal din 16 octombrie 2017 s-a preluat imobilul care valorează mai mult decât suma indicată în acțiune. În prezent pe lângă imobilul preluat solicită încasarea sumelor indicate în hotărârea contestată, fiind de față cu dubla încasarea a sumelor și îmbogățirea nejustificată.
Susține că, instanța a examina acțiunea în lipsa copîrîților, SRL”GALMUZI”, SRL”HAINE TEXTIL GRUP”, a invocat faptul că acestea persoane juridice sunt lichidate. Însă la dosar nu sunt anexate careva înscrisuri în acest sens.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei la examinare în instanța de fond, în alt complet de judecată, compensarea cheltuielilor de judecată pentru instanța de apel.

9. În şedinţa judiciară, apelanta Irina Durleștean, care este și administratorul SRL”INCO-GRAȚIE” și reprezentantul său, avocat Artur Tarlapan, au solicitat admiterea cererii de apel, cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac, precum și în explicațiile suplimentare depuse, precum și a cererilor de alăturare la apel.

Sergiu Durleștean, în ședința instanței de apel, a solicitat admiterea cererii de apel depuse de apelanta Irina Durleștean, precum și a cererilor de alăturare la cererea de apel depusă.
Avocatul Alexandru Lungu, ce acționează în interesele intimatei ÎCS OCN ”TOTAL LEASING & FINANCE” SRL, în ședința instanței de apel, a solicitat respingerea cererii de apel și a cererilor de alăturare la apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

10. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
11. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
12. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.
13. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98*).
14. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
15. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
16. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
17. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
18. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
19. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al

Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

20. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
21. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
22. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
23. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, s-a constatat cu certitudine că în baza contractului de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22.07.2013, încheiat între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Irina, prin care, potrivit pct. 1.1 și 1.13 din acest din urmă contract, a acordat apelantei Durleștean Irina, un împrumut în sumă de 50000 euro, pe un termen de 48 de luni, fiind stabilit un comision unic de acordare de 2,0%, cu o rată a dobînzii anuale de 11,7 %, (f.d.55-57, vol.I).
24. Potrivit pct. 1.6. din același contract, întru garantarea executării obligațiunilor contractuale a fost instituită ipoteca bunului imobil, situat în *****, identificat în baza numărului cadastral *****, care aparține SRL „Inco Grație”.
25. Acordarea împrumutului indicat supra se confirmă și prin ordinul de acordare din 24.07.2013, din care rezultă că, pîrîtei Durleștean Irina i-a fost transferată suma de 50000 euro, echivalentul a 822950,10 lei, (f.d.59, vol.I), precum și prin ordinul de încasare a numerarului cu nr. 107 din 24 iulie 2013, (f.d.60, vol.I).
26. Tot în acest context, au fost încheiate între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Sergiu, precum și între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și SRL ”Inco-Grație”, a contractelor de fidejusiune nr. 249-DUR/DURS-13 din 22.07.2013, (f.d.61, vol.I), și nr. 250-DUR/INC-13 din 22.07.2013, (f.d.62, vol.I).

27. În baza contractului de împrumut nr. 1190I-2013-DUR din 16.09.2013, încheiat între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Irina, prin care, potrivit pct. 1.1 și 1.13 din acest din urmă contract, a acordat apelantei Durleștean Irina, un împrumut în sumă de 50000 euro, pe un termen de 48 de luni, fiind stabilit un comision unic de acordare de 2,0%, cu o rată a dobânzii anuale de 11,7 %, (f.d.63-65, vol.I).
28. Potrivit pct. 1.6. din același contract, întru garantarea executării obligațiunilor contractuale a fost instituită ipoteca bunului imobil, situat în *****, identificat în baza numărului cadastral *****, care aparține SRL „Inco Grație”.
29. Acordarea împrumutului indicat supra se confirmă și prin ordinul de acordare din 17.09.2013, din care rezultă că, lui Durleștean Irina i-a fost transferată suma de 50000 euro, echivalentul a 842662,80 lei, (f.d.67, vol.I), precum și prin ordinul de încasare a numerarului cu nr. 168 din 17 septembrie 2013, (f.d. 68, vol.I).
30. Tot în acest context, au fost încheiate între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Sergiu, precum și între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și SRL ”Inco-Grație”, a contractelor de fidejusiune nr. 308-DURI/DURS-13 din 16.09.2013, (f.d.69, vol.I), și nr. 309-DUR/INC-13 din 16.09.2013, (f.d.70, vol.I).
31. Instanța atestă că, în baza contractului de împrumut nr. 1376I-2013-DUR din 30.12.2013, încheiat între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Irina, prin care, potrivit pct. 1.1 și 1.1 din acest din urmă contract, a acordat apelantei Durleștean Irina, un împrumut în sumă de 40000 euro, pe un termen de 48 de luni, fiind stabilit un comision unic de acordare de 2,0%, cu o rată a dobînzii anuale de 11,7 %, (f.d.71-74, vol.I).
32. Potrivit pct. 1.6. din același contract, întru garantarea executării obligațiunilor contractuale a fost instituită ipoteca bunurilor imobile, situate în *****, identificate în baza numerelor cadastrale ***** și *****, care aparțin SRL „Inco Grație”.
33. Acordarea împrumutului indicat supra se confirmă și prin ordinul de acordare din 30.12.2013, din care rezultă că, lui Durleștean Irina i-a fost transferată suma de 40000 euro, echivalentul a 710025,68 lei, (f.d.75, vol.I), precum și prin ordinul de încasare a numerarului cu nr. 243 din 30 decembrie 2013, (f.d.76, vol.I).
34. Tot în acest context, au fost încheiate între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Sergiu, precum și între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și SRL ”Inco-Grație”, a contractelor de fidejusiune nr. 442-DUR/DUR-13 din 30.12.2013, (f.d.77, vol. I), și nr. 441-DUR/INC-13 din 30.12.2013, (f.d.31, vol. I).
35. În baza contractului de împrumut nr. 1656I-2014-DUR din 21.07.2014, încheiat între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Irina, prin care, potrivit pct. 1.1 și 1.3 din acest din urmă contract, a acordat apelantei Durleștean Irina, un împrumut în sumă de 513000 lei, pe un termen de 36 de luni, fiind stabilit un comision unic de acordare de 2,0%, cu o rată a dobînzii anuale de 11,7 %, (f.d.33-36, vol.I).
36. Potrivit pct. 1.6. din același contract, întru garantarea executării obligațiunilor contractuale a fost instituită ipoteca bunurilor imobile, situate în *****, identificate în baza numerelor cadastrale ***** și *****, care aparțin SRL „Inco Grație”.

37. Acordarea împrumutului indicat supra se confirmă și prin ordinul de acordare din 21.07.2014, din care rezultă că, apelantei Durleștean Irina i-a fost transferată suma de 513000 lei, (f.d.37, vol.I), precum și prin ordinul de încasare a numerarului cu nr. 408 din 21 iulie 2014, (f.d.38, vol.I).
38. Tot în acest context, au fost încheiate între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Sergiu, precum și între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și SRL ”Inco-Grație”, a contractelor de fidejusiune nr. 306-DUR/DURS-14 din 21.07.2014, (f.d.39, vol.I), și nr. 307-DUR/INC-14 din 21.07.2014, (f.d.40, vol.I).
39. În baza contractului de împrumut nr. 1849I-2014-DUR din 04.12.2014, încheiat între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Irina, prin care, potrivit pct. 1.1 și 1.3 din acest din urmă contract, a acordat apelantei Durleștean Irina, un împrumut în sumă de 27500 euro, pe un termen de 24 de luni, fiind stabilit un comision unic de acordare de 2,0%, cu o rată a dobînzii anuale de 13,5%, (f.d.14-17, vol.I).
40. Potrivit pct. 1.6. din același contract, întru garantarea executării obligațiunilor contractuale, a fost instituită ipoteca bunurilor imobile, situate în *****, identificate în baza numerelor cadastrale ***** și *****, care aparțin SRL „Inco Grație”.
41. Acordarea împrumutului indicat supra se confirmă și prin ordinul de acordare din 08.12.2014, din care rezultă că, lui Durleștean Irina i-a fost transferată suma de 27500 euro, echivalentul a 505832,64 lei, (f.d.18, vol.I), precum și prin ordinul de încasare a numerarului cu nr. 495 din 08 decembrie 2014, (f.d.19, vol.I).
42. Tot în acest context, au fost încheiate între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Sergiu, precum și între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și SRL ”Inco-Grație”, a contractelor de fidejusiune nr. 571-DUR/DURS-14 din 04.12.2014, (f.d.21, vol.I), și nr. 572-DUR/INC-14 din 04.12.2014, (f.d.22, vol.I).
43. Din conținutul contractelor de împrumut cu nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013, nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013, nr. 1376I-2013-DUR din 30 decembrie 2013, nr. 1656I-2014-DUR din 21 iulie 2014, și nr. 1849I-2014-DUR din 04 decembrie 2014, încheiate între ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și Durleștean Irina, și anume la pct. 4.1. din contracte, părțile au convenit: ”Pentru utilizarea împrumutului acordat, împrumutatul plătește împrumutătorului o dobândă în mărimea stabilită la pct. 1.5 din prezentul contract.
44. În temeiul pct. 5.1 din contractele de împrumut enunțate mai sus, pentru serviciile prestate în legătură cu împrumutul, împrumutatul va plăti împrumutătorului comision unic la acordare în mărimea indicată în pct. 1.4 din contract, calculat în procente din suma împrumutului.
45. ÎCS „Total Leasing & Finance” SA invocă că din 31 octombrie 2017, Durleștean Irina, Durleștean Sergiu, ”Inco-Grație” SRL nu au efectuat careva achitări și respectiv au fost prezentate următoarele calcule: 1) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22.07.2013: - 35450 euro - soldul împrumutului; - 5580,50 euro - dobânda neachitată; - 14561,83 euro - penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada de până la 27.03.2017 în limita de 180 de zile; - 18064,02 euro - penalitățile calculate conform

prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 04.05.2017-31.10.2017 în limita de 180 zile; 2) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1190I-2013-DUR din 16.09.2013: - 37750 euro- soldul împrumutului; 6315,48 euro- dobânda neachitată, - 14803,59 euro- penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 04.05.2017-31.10.2017 în limita de 180 de zile; - 18714,68 euro- penalitățile calculare conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 04.05.2017-31.10.2017, în limita de 180 de zile; 3) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1376I-2013-DUR din 30.12.2013: - 30830 euro- soldul împrumutului; -5612,42 euro- dobânda neachitată; - 11315,47 euro- penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 04.05.2017-31.10.2017, în limita de 180 de zile; 4) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1656I-2014-DUR din 21.07.2014: - 479230 lei – soldul împrumutului; - 118468,21 lei- dobânda neachitată; 213928,53 lei- penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada de până la 27 martie 2017 în limita de 180 de zile; 10480 lei – onorariile executorului judecătoresc; 5) datoriile aferente contractului de împrumut nr. 1849I-2014-DUR din 04.12.2014: - 27400 euro- soldul împrumutului; - 3888,10 euro- dobânda neachitată; - 13688,72 euro- penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada de până la 27 martie 2017 în limita de 180 de zile; - 14079,65 euro- penalitățile calculate conform prevederilor contractului de împrumut pentru perioada 04.05.2017-31.10.2017 în limita de 180 de zile, (f.d.83-92, vol.II).

46. În legătură cu neachitarea datoriilor în termenii stabiliți prin contractele de împrumut, ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA a expediat debitorului Durleștean Irina și fidejusorilor Durleștean Sergiu și SRL ”Inco-Grație” pretențiile nr. 253, 254, 255, 256, 257 din 18.02.2015, stabilindu-le termenul pentru achitarea integrală a datoriilor până la data de 26.02.2015, iar, la termenul stabilit cât și ulterior, datoriile aferente contractului de împrumut nefiind achitate, fiind expediate în adresa pârâților, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei, (f.d.23-30, vol.I), apelanții însă, n-au reacționat și n-au achitat sumele restante datorate ale împrumuturilor.
47. Conform prevederilor art. 8 alin. (2) lit. a) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut și fidejusiune), potrivit cărora, drepturile şi obligațiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.
48. Pct. 7.1 din contractele de împrumut indicate supra statuează precum că, rambursarea împrumutului va fi efectuată în rate conform graficului de rambursare a împrumutului, anexă la contract, care este parte integrantă la acesta.
49. Totodată, potrivit pct. 9.2 din contractele de împrumut cu nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013, nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013, nr. 1376I-2013-DUR din 30 decembrie 2013, nr. 1656I-2014-DUR din 21 iulie 2014, și nr. 1849I-2014-DUR din 04 decembrie 2014, încheiate între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Irina, împrumutătorul este în drept să ceară împrumutatului restituirea

anticipată a împrumutului și achitarea altor plăți aferente conform prezentului contract, cu sau fără rezilierea contractului.

50. În conformitate cu art. 512 alin. (1) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut și fidejusiune), în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face, sau a nu face.
51. Potrivit dispoziţiilor art. 514 Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut și fidejusiune), obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
52. Conform dispoziţiilor art. 572 alin. (1) şi (2) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut și fidejusiune), temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.
53. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
54. În corespundere cu prevederile art. 867 alin. (1) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut), prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.
55. Potrivit art. 869 Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut), în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobînzi, care trebuie să se afle într-o relaţie rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei.
56. Înţelegerea asupra dobînzii prin care se încalcă dispoziţia alin.(1) este nulă.
57. Se plăteşte dobîndă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul încheierii contractului şi cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel.
58. În cazul în care împrumutatul nu plăteşte dobînda în termen, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a împrumutului şi a dobînzii aferente.
59. Iar, în corespundere cu norma de la art. 585 Cod civil (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut), în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.
60. Conform art. 871 alin. (1) și (2) Cod civil (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut), împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului.
61. Împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitatea şi în cantitatea bunurilor primite şi nimic mai mult, chiar dacă preţurile au crescut ori au scăzut.
62. În temeiul art. 872 alin. (2) Cod civil (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut), dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi

împrumutatul nu restituie în modul stabilit nici cel puţin o rată, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobînzii aferente.

63. Iar, potrivit pct. 1 din contractele de fidejusiune sus-enunțate, fidejusorii Durleștean Sergiu și SRL ”Inco-Grație” au garantat cu întreg patrimoniul lor prezent și viitor, inclusiv veniturile ce se vor realiza din orice activități, executarea obligației debitorului de restituire la scadență a împrumutului și dobânzilor aferente, cât și altor sume datorate de către debitor în baza contractelor de împrumut și dobânzilor aferente, cât și a altor sume datorate de către debitor în baza contractelor de împrumut.
64. În corespundere cu art. 1146 alin. (1) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de fidejusiune), prin contract de fidejusiune, o parte (fidejusor) se obligă faţă de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parţial, gratuit sau oneros obligaţia debitorului.
65. Potrivit art. 1147 Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de fidejusiune), contractul de fidejusiune, pentru a fi valabil, trebuie încheiat în scris. În cazul în care fidejusorul execută obligaţia, viciul de formă se consideră înlăturat.
66. În conformitate cu art. 1150 alin.(1) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de fidejusiune), fidejusiunea poate să rezulte din acordul părţilor, poate fi impusă prin lege sau poate fi instituită de instanţa de judecată.
67. Conform art. 1153 alin.(1) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de fidejusiune), fidejusorul răspunde în toate cazurile doar pînă la suma maximă menționată în contractul de fidejusiune.
68. În temeiul art. 1156 alin. (1) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de fidejusiune), în cazul neexecutării obligaţiei principale, fidejusorul şi debitorul sînt obligaţi solidar în faţa creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.
69. În temeiul art. 1167 alin. (1) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de fidejusiune), fidejusiunea încetează o dată cu stingerea obligaţiei garantate.
70. Potrivit art. 733 Cod Civil (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut și fidejusiune), contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părţilor.
71. Astfel , Colegiul civil consideră că instanța de fond a dat apreciere corectă circumstanțelor de fapt și de drept, contractul valabil încheiat produce efecte juridice, adică dă naştere drepturilor şi obligaţiilor pentru părţile acestui contract şi, în condiţiile legii, pentru terţi.
72. Ulterior încheierii contractului însă, pot interveni diferite circumstanţe, în rezultatul cărora una sau toate părţile contractului nu mai au interesul ca acesta să producă efecte juridice.
73. Interesul de a înlătura efectele juridice ale contractului poate exista atât în cazul în care contractul nu a fost executat din vina uneia dintre părţi cât şi în cazul în care nu se pune problema executării contractului sau nici una dintre părţile contractului nu este vinovată pentru neexecutarea unor clauze din contract.
74. Pentru desființarea contractului nu are importantă buna sau reaua credinţă a debitorului. Pentru aceasta este suficient să se constate că, debitorul nu şi-a executat

obligaţia. Creditorul va putea însă, să-şi exercite dreptul de desfiinţare a contractului cu respectarea regulilor cu privire la bună credinţă, deoarece toate drepturile (deci şi cel cu privire la desfiinţarea contractului) trebuie să fie exercitate de către titular cu bună credinţă. Deci, în cazul în care creditorul va declara cu rea credinţă contractul desfiinţat, declaraţia acestuia nu va produce efecte juridice.

75. Potrivit art. 735 Cod civil (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut și fidejusiune), o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esenţială din partea celeilalte părţi. Pentru determinarea neexecutării esenţiale, în special se iau în considerare următoarele circumstanţe: a) neexecutarea privează substanţial creditorul de ceea ce acesta se aştepta de la executarea contractului, cu excepţia cazului cînd debitorul demonstrează că nu a prevăzut şi nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat; b) executarea întocmai a obligaţiilor ţine de esenţa contractului; c) neexecutarea este intenţionată sau din culpă gravă; d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului.
76. Colegiul civil consideră întemeiată concluzia instanței de fond , că prin neexecutare se subînțelege orice încălcare a obligaţiilor contractuale, inclusiv executarea necorespunzătoare sau cu întârziere.
77. Conform art. 747 alin.(1) și art.748 alin.(1) Codul civil (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut și fidejusiune), rezilierea operează numai pentru viitor. Pot fi reziliate contractele cu executare succesivă. Dacă motivul rezilierii constă în neexecutarea unei obligaţii contractuale, rezilierea este admisibilă numai la expirarea fără rezultat a unui termen de remediere (termen de graţie) sau după o somaţie rămasă fără efect.
78. Avînd în vedere circumstanțele esențiale ale pricinii sus-enunțate în raport cu normele legale indicate mai sus, concluzia instanței de fond este legală, deoarece în lipsa unor probe contrare, va reține ca fiind veridice elementele de fapt care rezultă din calculul datoriei aferente contractelor de împrumut din 22.07.2013, din 16.09.2013, din 30.12.2013, din 21.07.2014, precum și din 04.12.2014, prezentat de către reprezentantul reclamantei ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, potrivit căruia se atestă existența din partea pîrîților Durleștean Irina, Durleștean Sergiu și SRL „Inco Grație”, a neexecutării esențiale ale clauzelor contractuale, manifestată prin neplata integrală la termenele scadente stipulate, a ratelor ale sumelor împrumuturilor, a dobînzilor la împrumuturi și a penalităților de întîrziere.
79. Colegiul civil consideră că se întrunesc temeiurile dispunerii rezilierii contractelor de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013, nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013, nr. 1376I-2013-DUR din 30 decembrie 2013, nr. 1656I-2014-DUR din 21 iulie 2014, și nr. 1849I-2014-DUR din 04 decembrie 2014, încheiate între ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și Durleștean Irina, precum și a rezilierii contractelor de fidejusiune nr. 249-DUR/DURS-13 din 22.07.2013, nr. 250-DUR/INC-13 din 22.07.2013, nr. 308-DURI/DURS-13 din 16.09.2013, nr. 309-DUR/INC-13 din 16.09.2013, nr. 442-DUR/DUR-13 din 30.12.2013, nr. 441-DUR/INC-13 din 30.12.2013, nr. 306-DUR/DURS-14 din 21.07.2014, nr. 307-

DUR/INC-14 din 21.07.2014, nr. 571-DUR/DURS-14 din 04.12.2014, și nr. 572-DUR/INC-14 din 04.12.2014, încheiate între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și Durleștean Sergiu, precum și între ÎCS ”Total Leasing& Finance” SA și SRL ”Inco-Grație”, cu dispunerea încasării în mod solidar de la Durleștean Irina, de la Durleștean Sergiu, și de la SRL „Inco-Grație”, în beneficiul ÎCS „Total Leasing & Finance” SA, a datoriei totale la sumele împrumuturilor în mărime totală de 479230 lei și 131430 euro, convertiţi în lei moldoveneşti conform ratei oficiale de schimb din data executării, precum și a sumei totale a dobînzilor la împrumuturi în mărime de 118468,21 lei și 21396,50 euro, convertiţi în lei moldoveneşti conform ratei oficiale de schimb din data executării.

80. Colegiul civil consideră următoarele la pretenția privind încasarea în mod solidar din contul pârâților Durleștean Irina, Durleștea Sergiu și SRL ”Inco-Grație” în folosul reclamantei ÎCS ”Total Leasing& Finance” a penalității în mărime totală de 119573,55 euro, și 476917,62 lei, .

81. Conform art. 624 alin.(1) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut), clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.
82. Conform art. 624 alin. (3) Cod civil, (în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut), clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate.
83. Conform pct. 6.1 din contractele de împrumut nr. 1120I-2013-DUR din 22 iulie 2013, nr. 1190I-2013-DUR din 16 septembrie 2013, nr. 1376I-2013-DUR din 30 decembrie 2013, nr. 1656I-2014-DUR din 21 iulie 2014, și nr. 1849I-2014-DUR din 04 decembrie 2014, încheiate între ÎCS „Total Leasing & Finance” SA și Durleștean Irina, pentru neachitarea în termen a dobânzii și împrumutului conform prezentului contract, împrumutatul va achita împrumutătorului o penalitate în mărime de 0,25% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data achitării efective a plății, inclusiv.
84. Conform art. 630 alin. (1) Cod civil în vigoare la data încheierii contractelor de împrumut), în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporţionat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.
85. În cazuri excepționale, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale pe care o consideră disproporționat de mare. Legea nu precizează cazurile în care ar putea fi redusă clauza penală. Instanţele vor lua act că, drept criterii ce permit reducerea clauzei penale, ar putea servi: - situaţia financiară dificilă a debitorului; - mărimea excesivă a penalităţii; - datoria a fost achitată; - o întîrziere neesenţială în executarea obligaţiei de rînd cu procentul înalt al penalităţii.
86. Legea nu prevede expres limita de reducere a clauzei penale. Sarcina instanţei în această situaţie constă în aprecierea adecvată a coraportului dintre mărimea penalităţii stabilite şi mărimea prejudiciului real suportat.

87. Colegiul civil consideră întemeiată concluzia instanța de fond că, cuantumurile penalităților aferente contractelor de împrumut urmează a fi micșorate ținând cont de datoria cuantumul datoriei aferente soldului împrumuturilor.
88. Colegiul civil consideră că suma penalității aferentă contractului de împrumut din 22 iulie 2013 care urmează a fi încasată în mod solidar din contul pîrîților este de 17800 euro, sumă care este una echitabilă în raport cu suma datoriei la soldul împrumutului de 35450 euro. Suma penalității aferentă contractului de împrumut din 16 septembrie 2013 care urmează a fi încasată în mod solidar din contul pîrîților este de 18900 euro, sumă care este una echitabilă în raport cu suma datoriei la soldul împrumutului de 37750 euro. La fel, suma penalității aferentă contractului de împrumut din 30 decembrie 2013 care urmează a fi încasată în mod solidar din contul pîrîților este de 15500 euro, sumă care este una echitabilă în raport cu suma datoriei la soldul împrumutului de 30830 euro. Tot în același context, suma penalității aferentă contractului de împrumut din 04 decembrie 2014 care urmează a fi încasată în mod solidar din contul pîrîților este de 13700 euro, sumă care este una echitabilă în raport cu suma datoriei la soldul împrumutului de 27400 euro. Iar, suma penalității aferentă contractului de împrumut din 21 iulie 2014 care urmează a fi încasată în mod solidar din contul pîrîților este de 239700 euro, sumă care este una echitabilă în raport cu suma datoriei la soldul împrumutului de 479230 lei.
89. Colegiul civil consideră legală și întemeiată concluzia instanței de fond , având în vedere neexecutarea obligațiunilor contractuale în termen de către pârâți, încasarea în mod solidar de la Durleștean Irina, de la Durleștean Sergiu, și de la SRL „Inco-Grație", în beneficiul ÎCS „Total Leasing & Finance" SA, a sumei totale a penalităților de întîrziere de 239700 lei și 65900 euro, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării - ca fiind penalități rezonabile, în raport cu sumele datorate ale soldurilor împrumuturilor, în rest, cuantumurile penalităților care depășesc sumele sus-indicate, respinse, ca neîntemeiate.
90. De fapt apelanții au probat transmiterea bunului gajat în scopul stingerii datoriei în baza contractelor de gaj prin procesele verbale nr. 068-300/17 din 16.10.2017 , semnat de toate părțile în privința bunului din *****, confirmat și prin extrasul din Registrul bunurilor imobile anexat la materialele cauzei eliberat la 22.09.2025, v. IV, f.d. .
91. În cererea de apel depusă de părți s-a invocat cum că judecătorul a încălcat ordinea examinării condițiilor de primire a cererii reconvenționale, prin urmare i-a îngrădit accesul liber la justiție.
92. De fapt , Colegiul civil consideră că ,apelanții urmau să folosească căile de atac a încheierii de restituire a acțiunii reconvenționale la etapa respectivă de primire pe rol.
93. O altă cerință din apel, Sergiu Durleștean invocă că a cerut reluarea procesului la etapa când s-a anunțat deliberarea, iar judecătorul n-a reluat cauza, dar a emis hotărâre. Colegiul civil consideră neîntemeiat dezacordul în această parte.

94. În partea ce ține de obiecțiile participanților la proces împotriva actului președintelui care se consemnează în procesul-verbal al ședinței, Colegiul civil consideră că sunt neîntemeiate, deoarece înregistrarea audio a procesului este însuși și procesul verbal audio.
95. Motivarea din apel în partea cererilor de recuzare, drept motiv prin care s-a respins cererea de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată, care a fost respinsă prin încheierea protocolară; cererea privind suspendarea procesului, care a fost respinsă prin încheierea protocolară, poartă caracter nemotivat, deoarece atât la data depunerii cît și în cererea de apel n-a fost motivat, poartă caracter doar declarativ.
96. Colegiul civil consideră că instanța de fond ș-a motivat hotărârea în dependență de cerințele invocate rezilierea contractului de împrumut nr. 11201-2013-DUR încasarea a 44373 Euro; rezilierea contractului de împrumut nr. 11901-2013-DUR încasarea a 46991 Euro; rezilierea contractului de împrumut nr. 13761-2013-DUR încasarea a 38090 Euro; rezilierea contractului de împrumut nr. 16561-2014-DUR încasarea a 630613 lei; rezilierea contractului de împrumut nr. 18491-2014-DUR încasarea a 34798 Euro. Valoare acțiunii de 164254 Euro și 680613 lei s-a format din creditele acordate și dobânzile și penalităție instituite de contract, care au fost majorate pe parcursul ce nu se pronunța hotărârea și nu s-au încetat acțiunea condițiilor din contract.
97. În partea ce ține de invocarea că acțiunea ÎCS ”TOTAL LEASING & FINANCE” SA privind încasarea de la Irina Durleștean**,** Sergiu Durleștean**,** SRL”INCO-GRAȚIE”, nu poate fi admisă , deoarece creditorul intimat deja a executat dreptul de creanță. Anume că la 16 octombrie 2017 în baza procesului-verbal de transmitere a bunului imobil nr. 068-300/17 întocmit de executorul judecătoresc Anatolie Neruță, creditorul intimat a executat silit dreptul de ipotecă în baza contractelor contestate prin evacuarea pârâtului din bunul imobil de pe *****, număr cadastral *****, conform raportului de evaluare nr. 1037-11-2014 din 14 noiembrie 2014 evaluat la sumă de 9255000 lei. Prin procesul-verbal din 16 octombrie 2017 s-a preluat imobilul care valorează mai mult decât suma indicată în acțiune. În prezent pe lângă imobilul preluat solicită încasarea sumelor indicate în hotărârea contestată, fiind de față cu dubla încasarea a sumelor și îmbogățirea nejustificată.
98. Colegiul civil consideră că transmiterea bunului în scopul stingerii datoriei gajate și încasarea sumei restante prin prezenta hotărâre sunt acțiuni distincte. Doar în procedura de executare se va stabili care din obligații au fost stinse și în baza căror obligații.
99. Astfel, Colegiul civil consideră că transmiterea bunului care valorează mai mult decât creanța prezumă restituirea diferenței la etapa de executare.

100. Apelanții Irina Durleștean**,** Sergiu Durleștean**,** SRL”INCO-GRAȚIE” nu pot invoca dreptul încălcat a copârâților și examinarea acțiunei în lipsa copîrîților, SRL”GALMUZI”**,** SRL”HAINE TEXTIL GRUP**”**, că acest drept nu le aparține, dar cu atât mai mult că acestea persoane juridice sunt lichidate. Iar acest fapt este cunoscut apelanților.
101. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor invocate de către apelantă, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
102. La caz, instanța de fond just a admis parțial acțiunea depusă de ÎCS OCN ”TOTAL LEASING & FINANCE” SRL, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
103. În viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.
104. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelanta utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
105. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelanta Irina Durleștean, la care s-a alăturat SRL”INCO-GRAȚIE” și Sergiu Durleștean.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 octombrie 2019.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan